

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ / ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ημερομηνία: Τετάρτη 7 Ιανουαρίου 2015
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου υπέρ Μαντιθέου 4-6

Ἡμᾶς γάρ ὁ πατήρ πρό τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τόν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καί οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τόν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκός ἦν εἰς τοιοῦτον καιρόν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρῶν κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καί τοῖς ἀποδημοῦσι καί τοῖς μηδέν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλά μᾶλλον ἠτίμαζον καί τοὺς συγκαταλύσανταστών δῆμον. ἔπειτα δέ ἐκ μέν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γάρ πολλοί μέν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δέ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν.

Το διδαγμένο κείμενο αντλήθηκε από το TLG

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

B1. Να μεταφράσετε το χωρίο: «καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκός ... ἐγγεγραμμένοι εἰσίν».

Μονάδες 10

B2. Ποια είναι τα επιχειρήματα που χρησιμοποιεί ο Μαντίθεος για να αναιρέσει το εις βάρος του κατηγορητήριο στις παραγράφους 4-5;

Μονάδες 10

B3. Τι γνωρίζετε για τους όρους: α) φύλαρχοι και β) κατάσταση;

Μονάδες 10

B4. Για ποιους λόγους η Αθήνα κατέστη το επίκεντρο της συστηματικής ρητορικής από τα μέσα περίπου του 5^{ου} π.Χ. αιώνα;

Μονάδες 10

B5. α. Να γράψετε μία λέξη ομόρριζη (απλή ή σύνθετη) των παρακάτω λέξεων στα νέα ελληνικά **κατελθεῖν, ἀφιγμένους, μετέχειν, φαίνονται, ἀποδημούντων.**

β. **καθημερινός, αφαίρεση, ηθικός, φωτοδότης** (από το β' συνθετικό), **λύτρα:** Να συνδέσετε τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 10

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντα Κυνηγετικός 12,18-21

Τῶν γὰρ παλαιότερων οἱ παρὰ Χείρωνι ὧν ἐπεμνήσθην νέοι ὄντες ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν κυνηγεσίων πολλὰ καὶ καλὰ ἔμαθον ἐξ ὧν ἐγένετο αὐτοῖς μεγάλη ἀρετὴ, δι' ἣν καὶ νῦν θαυμάζονται· ἥς ὅτι μὲν ἐρῶσιν ἅπαντες εὐδηλον, ὅτι δὲ διὰ πόνων ἔστι τυχεῖν αὐτῆς, οἱ πολλοὶ ἀφίστανται. τὸ μὲν γὰρ κατεργάσασθαι αὐτὴν ἄδηλον, οἱ δὲ πόνοι οἱ ἐν αὐτῇ ἐνόντες φανεροί. ἴσως μὲν οὖν, εἰ ἦν τὸ σῶμα αὐτῆς δῆλον, ἦττον ἂν ἡμέλουν οἱ ἄνθρωποι ἀρετῆς, εἰδότες ὅτι ὥσπερ αὐτοῖς ἐκείνη ἐμφανὴς ἔστιν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ὑπ' ἐκείνης ὀρῶνται. ὅταν μὲν γὰρ τις ὀρᾶται ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου, ἅπας ἑαυτοῦ ἔστι βελτίων καὶ οὔτε λέγει οὔτε ποιεῖ αἰσχροῦ οὐδὲ κακὰ, ἵνα μὴ ὀφθῆ ὑπ' ἐκείνου. ὑπὸ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐκ οἰόμενοι ἐπισκοπεῖσθαι πολλὰ κακὰ καὶ αἰσχροῦ ἐναντίον ποιοῦσιν, ὅτι αὐτοὶ ἐκείνην οὐχ ὀρῶσι.

Το αδιδακτο κείμενο αντλήθηκε από το TLG

Λεξιλόγιο

ἐράω-ῶ= αγαπώ

κατεργάζομαι=φέρνω κάτι σε πέρας,κατορθώνω,αποκτώ

Δ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ

Δ1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο στη Νέα Ελληνική γλώσσα.

Μονάδες 30

Δ2. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

1. καλά: την ονομαστική πτώση του πληθυντικού αριθμού στον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου στο γένος που βρίσκεται
2. ένόντες: τη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού του ουδέτερου γένους στον χρόνο που βρίσκεται
3. σῶμα: τη δοτική πτώση του ενικού αριθμού
4. ἐμφανής: την κλητική πτώση του ενικού αριθμού στο γένος και στο βαθμό που βρίσκεται το επίθετο
5. τις: την ονομαστική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 5

β.

1. ἐπεμνήσθην: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.
2. θαυμάζονται: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή.
3. ἡμέλουν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής στον ενεστώτα της ίδιας φωνής.
4. εἰδότες: το απαρέμφατο στον ίδιο χρόνο
5. ὀρῶνται: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

Δ3. α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις: νέοι, καλά, τὸ κατεργάσασθαι, αὐτῆς (το β' του κειμένου), ἦττον, ἀρετῆς (το α' του κειμένου), εἰδότες, αὐτοῖς (το β' του κειμένου) ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου, ἑαυτοῦ.

Μονάδες 5

β. «ἴσως μὲν οὖν ... ὑπ' ἐκείνου»: Να αναγνωρίσετε μόνο ως προς το είδος όλες τις δευτερεύουσες προτάσεις του παραπάνω αποσπάσματος, αφού προηγουμένως επισημάνετε τα όριά τους.

Μονάδες 5